

Motion till riksdagen 2025/26:727

av **Malin Larsson m.fl. (S)**

Kooperationens roll i ett robust och tryggt Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka och synliggöra den kooperativa företagsformen som en central del i ett robust och tryggt svenskt näringsliv och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fastställa långsiktiga nationella mål och bra förutsättningar för den kooperativa företagsutvecklingen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I diskussionerna om Sveriges krisberedskap och långsiktiga säkerhet glöms ofta ägandestrukturen i näringslivet bort. Det är en avgörande fråga för Sveriges motståndskraft att vi har en betydande andel företag som ägs av människor och institutioner med stark lokal och nationell förankring.

Kooperativa företag, liksom ömsesidiga bolag, är en central del av detta. De är ägda av sina medlemmar – lantbrukare, skogsägare, konsumenter, boende och försäkringstagare – och präglas av den demokratiska principen ”en medlem – en röst”. Dessa företag bygger långsiktighet, stabilitet och samhällsnytta.

Forskning och internationella jämförelser visar att kooperativa företag är mer motståndskraftiga vid kriser än många andra företagsformer. Kooperativa och ömsesidiga företag ger ekonomisk och social nytta för både sina medlemmar och samhället och finns inom en rad samhällsviktiga branscher som till exempel livsmedelsproduktion, dagligvaruhandel, begravningsväsende och boende.

År 2025 har av FN utsetts till International Year of Cooperatives – Kooperationens år. Det ger Sverige en unik möjlighet att uppmärksamma Kooperationens samhällsnytta och demokratiska värden. Kooperativa företag är en viktig del av det svenska näringslivet, men deras potential är än större. Utifrån en internationell jämförelse utgör Kooperationen en alldeles för liten del av det svenska näringslivet.

Paraplyorganisationen Svensk Kooperation identifierar följande övergripande hinder för sektorn: allmän okunskap om associationsformen, bristande förutsättningar samt avsaknad av en samlad politik och nationella mål för den kooperativa sektorn. Genom skapande av goda villkor för den kooperativa sektorn skulle Sverige kunna nå en verklig diversitet av företagsformer.

När traditionella ekonomiska modeller nu omprövas är den kooperativa affärsmodellen ett hållbart alternativ. Kooperativa företag klarar sig bättre än andra typer av företag i lågkonjunkturer och kriser. Överskott investeras i verksamheten. Att låta pengarna stanna där de gör verklig nytta är ett av Kooperationens verkliga trumfkort – att skapa en ekonomi som bygger på ansvar för det gemensamma. Kooperativt ägande främjar hållbarhet, långsiktighet och gemenskap i arbetet. En ekonomi för att hålla ihop Sverige.

Sammantaget kan kooperativa och ömsesidiga företag spela en mycket viktig roll i näringslivets tillväxt, särskilt i den tid vi nu lever i. Det är därför angeläget att lägga fast långsiktigt bra förutsättningar och nationella mål för den kooperativa och ömsesidiga företagsutvecklingen. Att skapa gynnsamma villkor för Sveriges kooperativa och ömsesidigt ägda företag är att förbättra Sveriges beredskap och minska samhällets sårbarhet.

Malin Larsson (S)

Johan Andersson (S)

Peter Hedberg (S)

Eva Lindh (S)

Johanna Haraldsson (S)

Denis Begic (S)

Anna Wallentheim (S)

Azadeh Rojhan (S)

Louise Thunström (S)

Karin Sundin (S)

Heléne Björklund (S)

Mats Wiking (S)

Tomas Kronståhl (S)

Per-Arne Håkansson (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Lars Mejern Larsson (S)

Mathias Tegnér (S)

Hans Ekström (S)

Kristoffer Lindberg (S)

Anna-Belle Strömberg (S)